

Kvalitetsredovisning 2009

Folkbildningsrådet (FBR) har av riksdag och regering fått i uppdrag att följa upp och utvärdera verksamheten vid folkhögskolor och studieförbund i förhållande till statens syften med verksamheten. Under 2007 – 2009 bygger därför FBR upp ett systematiskt kvalitetsarbete för alla nivåer inom folkbildningen. Ett led i denna uppbyggnad är att varje folkhögskola avlämnar en kvalitetsredovisning enligt de anvisningar FBR ställer. Följande dokument är en publiceringsversion av de uppgifter som Stadsmissionens folkhögskola lämnade till FBR den 1 juli 2009 till FBR i en webbenkät.

Stadsmissionens folkhögskola
Lövholmsvägen 18
117 43 Stockholm
08-563 08 300
folkhogskolan@stadsmissionen.se

Björn Holm
Biträdande rektor

Håkan Wiclander
Rektor

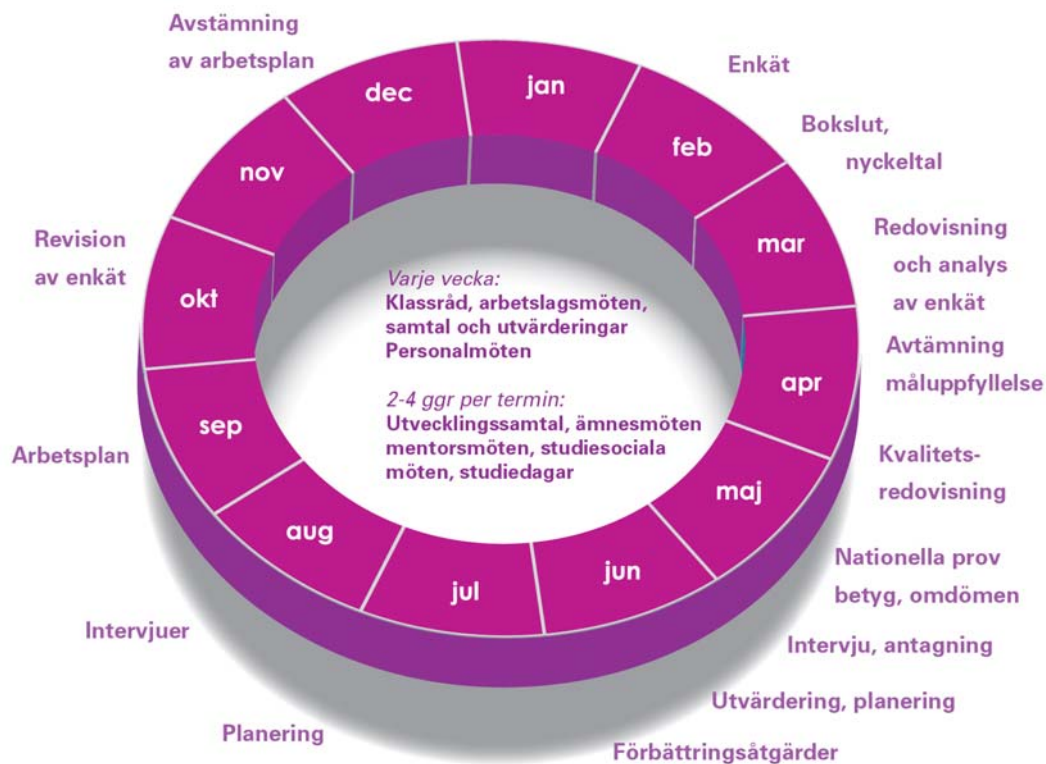
1. Kvalitetsarbetet inom folkhögskolan

1.1 Systematik i kvalitetsarbetet

Stadsmissionens skola består av folkhögskola, gymnasium och IV-program. Under år 2007 tog Stadsmissionens skola fram en årscykel för det övergripande kvalitetsarbetet. Denna tillämpas numera till fullo och utvecklas varje år. Sedan nio år genomförs varje år i februari en skolövergripande enkätundersökning där folkhögskolan relaterar till folkbildningens övergripande syften och huvudmannens uppdrag. Vidare analyseras deltagarnas resultat utifrån villkoren i statsbidraget. Detta ligger till grund för kommande läsårs arbetsplaner.

Tyngdpunkten i skolans arbete sker dagligen i mötet mellan lärare och deltagare där en ständig analys, reflektion och utvärdering ligger till grund för hela vårt förändringsarbete. Folkhögskolans olika kursers och ämnens mål och syften presenteras för deltagarna i form av temaunderlag som efter avslutad period utvärderas. I skolans enkätundersökning kan vi se att årssnittet för frågorna som speglar statens fyra huvudsyften stadigt ökar för varje år.

Vid antagningsprocessen görs en kartläggning av deltagarens mål, intressen och behov av särskilt stöd. Utifrån detta planeras gruppindelning, gruppstorlek, lärartäthet och resursfördelning. Många deltagare har en utbildningsmässigt, socialt och kulturellt missgynnad bakgrund. Vi vill där signalera en helhet/en normalitet och allas möjligheter till ett livslångt lärande. Olika exempel på vårt systematiska arbete för detta är:

- Hög lärartäthet, både i form av små studiegrupper och i form av fler lärare per lektion.
- Ha en heltidsanställd kurator och arbeta aktivt och planerligt med studie och yrkesvägledning
- Tydliggöra klasslärarens roll och ansvar för sin grupp genom att tjänstefördela extra arbetstid för aktivt studiesocialt arbete.
- Ha en förstärkt ledningsfunktion för studiesocialt arbete
- Erbjud Svenska som andraspråk i mindre studiegrupper på Allmänna linjen
- Ha särskilt stöd för deltagare med läs- och skrivsvårigheter
- Erbjud särskilda kurser för invandrare med språksvårigheter
- Aktivt arbeta med kris- och stödsamtal och kontakter med myndigheter, sociala instanser, anhöriga.

Viktigt för det kvalitativa arbetet är folkhögskolans omfattningskrav för ett godkänt studieår. Kurator informerar skriftligt och muntligt om vikten av närvaro och deltagande för att nå utveckling och framgång i studierna, samt dess koppling till försörjning via CSN.

”Trappan” i sex olika steg är folkhögskolans system för stöd, förebyggande och sanktioner kring ärenden där deltagare t ex bryter mot skolans regler eller befaras utsätta sig själv och/eller andra för situationer som inte är förenade med skolans värdegrund.

Biträdande rektor, kurator och ansvarig klasslärare träffas ca 2 gånger per termin för identifiering av problem och stödåtgärder. Elevhälsoteamet (biträdande rektor och kurator/studievägledare) träffas varje vecka och följer upp svårare deltagareärenden och beslutar om olika stödinsatser och arbetsfördelning av dessa. Klassläraren och kurator träffas en gång i månaden för uppföljning av deltagarna i en klass. Alla deltagare kan boka tid med kurator.

Stadsmissionens skolas huvudman är Stockholm Stadsmission. Skolans mål följer huvudmannens grundtanke att utmana och komplettera samhällets insatser för utsatta och mindre privilegierade grupper. All nyanställd personal inbjuds till två dagars introduktionsutbildning i huvudmannens regi. Varje år genomför skolan en insamlingsdag, Operation medmänniska, där pengarna går, genom omröstning, till någon av Stadsmissionens verksamheter. Skolan samarbetar med Stadsmissionens egna stödjande enheter för ungdomar. Rektor redovisar skolans verksamhet för styrelsen en gång i kvartalet.

1.2 Utveckling av systematiskt kvalitetsarbete

Det har lagts stor vikt på att kvalitetsutveckling och kvalitetsarbete ska innefatta alla på skolan alltifrån ledning till deltagare. En arbetsplan för läsåret 08/09 har införts och denna ska kontinuerligt revideras inför varje nytt läsår. Likaså har kursplaner för varje allmän kurs författats för att läggas ut på skolans hemsida. Dessa ska vidareutvecklas under kommande period.

Sedan förra kvalitetsredovisningen har elevhälsoarbetet ytterligare systematiserats framförallt utifrån ökad kvalitet och noggrannhet i dokumentation. Alla elevhälsoteam-möten protokollförs. På detta sätt tydliggörs hur och när beslut/uppföljning genomförs samt vem som ansvarar för de olika besluten.

När deltagare bryter mot skolans regler har vi systematiskt börjat arbeta med incidentrapportering och dokumentation av händelser som kan ligga till grund för sanktionerade åtgärder från skolledningen där sista åtgärd är avskiljning. Motivet till detta är att öka deltagarens rättsäkerhet och minimera risken för godtycklighet i allvarigare beslut. Vidare har en standardisering av texter i skriftlig varning skett.

Skolan har förtydligat reglerna för närvaro och avskiljning genom vårt trappsystem. Skolan bildade även under läsåret 07/08 en Likabehandlingsgrupp som utarbetade en likabehandlingsplan i samarbete

med skolans deltagare. Denna likabehandlingsplan samt vårt utarbetade trappsystem redovisas för deltagarna vid läsårets start i en folder vid namn *Bra att veta*.

Vi har utvecklat mallar för intervjuer och utvecklingssamtal för att få ett mer enhetligt arbete genom alla årskurser. Samtliga undervisande lärare har utvecklingssamtal. Vi har vid behov infört skrivna individuella utvecklingsplaner

Vid antagningsförfarandet har en översyn av blanketter skett samt ett policydokument kring allmänna råd och riktlinjer vid intervjuer och antagning påbörjats. Detta är ett kvarstående utvecklingsområde.

Mötesstrukturer för ämnesmöten och personalmöten har förbättrats genom tydligare riktlinjer. Bland annat har en mitterminskonferens inrättats där samtliga pedagoger deltar. Under denna diskuteras deltagare för att gemensamt ringa in problem, behov och utvecklande insatser.

Skolan ingår i ett projekt om miljödiplomering. Vaktmästeri, städ och kök källsorterar och är sparsamma med rengöringsmedel. Skolan har också dragit ner på leveranser/transporter med ca 40 procent. En fungerande egenkontroll har utvecklats.

1.3 Kvalitetsförbättrande åtgärder i verksamheten

Lsåret 07/08 inleddes med ett strategimöte, med syfte att synliggöra och medvetandegöra vad vi faktiskt ”gör”. Ett övergripande tema, *Alla mina språk*, skapades som en gemensam röd tråd för alla allmänna kurser. Kursplaner för varje allmän kurs författades. En Arbetsplan för läsåret 08/09 har införts. Ett resultat av uppföljning av arbetsplanen är bland annat en genomförd dag mot rasism, Friendsarbete (se punkt 4), och en av elevrådet genomförd dag om jämställdhet. Nya arbetsplanen ska vara klar i augusti 2009.

Ytterligare ett skolövergripande arbete har skett där skolans måldokument har bearbetats av personalen i ett tvärggruppsarbete. Under temat Samstämmig identitet – Gemensam framtid har skolans ledning lyft 24 olika processområden. Fyra områden prioriterades; identitet, lokaler/lärmiljö, marknadsföring samt stöd till elever/deltagare.

Tre utvecklingsmål prioriterades utifrån den årliga återkommande deltagarenkäten: *Delaktighet och ansvar, Tydlighet samt Arbetsklimat*. I skolans enkätundersökning har samtliga tre mål fått ett högre snitt gentemot tidigare år.

En halv studiedag kring regler för sekretess i skolan är genomförd och ett policydokument kring sekretess har utformats. Vidare har skolan satsat på ämnena matematik och svenska som andra språk. I fråga om direkta deltagarinsatser se vidare under punkt 1.4. Folkhögskolan har utvecklat tydligheten i sin informationsfolder till deltagarna *Bra att veta* och dokumentation, se punkt 1.2. För att sätta fokus på sena ankomster har gemensamma regler kring tidspassning formulerats. Enligt enkätundersökning har sena ankomster minskat. Den totala närvaron på folkhögskolan har ökat.

Antagningsarbetet har samordnats och förbättrats genom att vi enats runt vissa punkter som tas i beaktande vid intervju och antagning. Detta kvarstår dock som ett fortsatt förbättringsområde.

Skolan har under denna period satsat stort på att utveckla det kulturella utbudet inom skolan. En folkbildningskoordinator har anställts vars uppdrag är att samordna och utveckla olika kulturaktiviteter på skolan. Vår årliga julpyssekväll har fått en mångkulturell inriktning.

Styrelsen tillsatte en arbetsgrupp i syfte att inventera skolbibliotekets behov och framtid. Nytt lånesystem och en bibliotekstjänst om 50% har inrättats. Nyinköp av litteratur för unga vuxna har prioriterats. En specialpedagogisk grupp bildats där hela skolans kompetens kring specialpedagogik har samlats.

1.4 Kvalitetsförbättrande åtgärder Allmän linje

För årskurs 1 som är mer resurskrävande har skolan gjort en medveten satsning på en liten väl sammansatt klass för att förbättra närvaro och studieklimat med färre deltagare än tidigare år. Svenskämnet har fått fler undervisningstimmar med ordinarie lärare och en Sas/Sva-lärare som resurs. Även A2 har haft resurslärare med Sas/Sva-kompetens under svensklektioner. Båda klasserna har även en resurslärare under vissa temapass.

Sociala klassen, årskurs 3, har utvecklat praktik genom att fyra deltagare gjort sin praktik på frivilligorganisationer i Riga. Temaarbeten har utvecklats för att visa vikten av ett jämställt samhälle i avseende på kön och etnisk bakgrund. Vissa temaarbeten har blivit mer omfattande och lett till att deltagarna kan uppnå psykologi B. För att motverka främlingsfientlighet och rasism samt analysera de bakomliggande faktorerna har ett nytt tema skapats, Rasismens historia.

En ny inriktning, Kultur-Estetisk i årskurs 3 startade HT 08 och syftar till att studenterna ska utveckla teoretisk och praktisk kunskap om innehållet i begreppen kultur, medier och estetik och hur dessa begrepp används i olika sammanhang. Under vårterminen har deltagarna genomfört en studieresa till Berlin.

Genom att göra Svenska för invandrare med köksinriktning till en kvinnogrupp har vi medvetet kunnat arbeta med genusfrågor. Dessutom har samarbetet i arbetslaget blivit mer strukturerat för att skapa en helhet mellan teori och praktik i klassrum och kök.

Kursen Svenska för invandrare med vård- och omsorgsinriktning har utvecklats genom att vårdlärare har anställts och en helhetssyn mellan ämnena vård och svenska har utarbetats. Deltagarna kan studera den gymnasiala kursen Vård och omsorgsarbete, 200 p. Mycket omsorg läggs ner kring praktikplatser och handledarinformation. Resultatet är att över 80% av deltagarna får arbete som vårdbiträden inom äldreomsorg.

Folkhögskolan har genom kursplaner utarbetat översiktligt innehåll i de olika årskurserna för att ge utveckling och kontinuitet genom alla tre åren. Vi har även formulerat allmänna krav avseende utvecklingsnivåer hos deltagarna inför övergång till högre årskurs.

Mitt Val har förändrats till att deltagarna väljer ämne 3 ggr per läsår i stället för två som tidigare. Detta har möjliggjort att deltagarna fått en större variation och medfört högre närvaro, vilket tidigare varit ett problem.

1.5 Förankring och delaktighet gentemot olika målgrupper

Vår folkhögskola riktar sig i första hand till korttidsutbildade unga vuxna samt till vuxna som vill stärka sina befintliga resurser och erövra nya förmågor för att gå vidare till arbete eller fortsatta studier. Ett tydligt syfte är att våra deltagare ska öka sitt samhällsdeltagande. Under många år har vi arbetat kring olika förbättringsområden för att bli bättre på delaktighet och förankring. Vi har provat och förkastat och provat nytt igen. På så sätt har vi blivit medvetna om olika verktygs betydelse. Arbetsplanen, årscykeln och kvalitetsredovisningen har blivit våra självklara verktyg för inre utveckling.

Skolan har provat på olika mötesformer kring delaktighet och förankring. Klassråd och elevråd är dock självklara delar i verksamheten, där utvärdering sker kontinuerligt. Vi har för att stötta elevrådet genomfört kurs i mötesteknik, vi har involverat deltagare i planering av olika temaarbeten. Deltagarinflytande i planeringen av temaundervisningen har satts som ett prioriterat mål. Dessutom

har ett matråd skapats på skolan som består av husmor och deltagare. Elevrådet har arbetat upp kanaler för delaktighet genom möten med skolans ledning. Skolan ser det som ett viktigt socialpedagogiskt arbete att ha deltagarmedverkan i vårt skolkök.

Dessutom samlas hela skolan till *Operation Medmänniska* i november månad som ett led till insamling av medel till Stadsmissionens ungdoms- och hemlösearbete. Deltagarna röstar sedan om vilka verksamheter inom Stadsmissionen som ska få årets insamlade pengar. Ämnet *MittVal* baseras på önskemål från deltagarna. Vissa grupper inom *MittVal* kan ledas av deltagarna själva.

Personalgruppen arbetar under studiedagar och personalmöten med att ständigt utvärdera och förbättra verksamheten. Skolans ledning har kontinuerliga träffar med såväl sig själva, personalgrupper, elevråd samt styrelsen där skolledningen aktivt arbetar för att på ett praktiskt sätt i den dagliga verksamheten förankra och utveckla de olika uppdragen som skolan har via folkbildningsförordningen, folkbildningspropositionen samt Folkbildningsrådet.

Skolans styrelse håller ett möte per kvartal samt vid behov extra möte. Styrelseledamöter besöker årligen skolan och träffar personalgruppen. Under dessa två läsår har styrelsen haft som målsättning att skapa nya förutsättningar och nya möjligheter för skolan att växa och förändras.

1.6 Förändringar/åtgärder avseende förankring och delaktighet

Skolan har aktivt verkat för att deltagarna skall få ett alltmer reellt inflytande. Ett matråd har skapats, liksom ett biblioteksråd som dessvärre ligger i träda. Pedagogerna har arbetat fram en arbetsplan utifrån deltagarnas enkätsvar. Vidare har kursplaner utarbetats så att deltagarna ska få en större insikt i kursernas mål och syften. För andra året i rad sker en fotbollsturnering mellan skolans olika klasser och personal.

Ett mål för läsåret har varit att genomföra minst ett deltagarplanerat temaarbete i varje allmän kurs. En deltagarstyrd temadag har också skett där syftet är att det ska bli återkommande varje år. Deltagarna har i informationsbroschyren *Bra att veta* fått en större tydlig insikt i skolans olika regler.

I utformandet av likabehandlingsplanen samverkade deltagarna. Elevrådet har tagit initiativ till att införa kamratstödjare enligt Friends-modellen. Skolan har vidare prioriterat att ge elevrådet ett mer strukturerat stöd.

Personalen har under temat *Samstämmig identitet – Gemensam framtid* arbetat utifrån skolans måldokument för att hämta upp problem och möjligheter. En ny arbetsordning har inrättats för styrelsens arbete. En huvudfråga för styrelsen har gällt strategi för framtiden där skolans måldokument har varit utgångspunkten.

2. Systematiskt arbete i administrationen

Skolans kontorsadministration sköts av en skolekreterare anställd på heltid. Inom tjänsten ryms ansvar och genomförande av annonsering i syfte att rekrytera skolans deltagare. Annonsering sker på Internet, såväl som i printmedia och tunnelbana. Med åren har allt större fokus successivt lagts på nätet då vi är medvetna om dess betydelse för rekryteringen.

Skolsekreteraren sköter också registrering av sökande samt administration kring hela rekryteringsprocessen. Tillkommer gör även fakturering och uppföljning av deltagarfakturor samt eventuella kostnader för studieresor. Skolsekreterarens roll är också att årligen projektleda och tillsammans med ansvariga klasslärare producera prospekt för folkhögskolans kursutbud. Ansvar för hemsidan ingår också och uppdatering sker löpande, minst veckovis. En gång per år, i samband med färdigställandet av kursprospektet, görs också en grundlig revidering av all information på hemsidan.

Skolans styrning och uppföljning av ekonomi består i korthet av: verksamhetsplanering – budget – redovisningsorganisation med avdelningar som svarar mot skolans organisation med såväl stödjande overhead funktioner och direkta verksamhetsavdelningar – attestordning med budgetansvar – utfall och månadsvis uppföljning. Under 2007 – 2009 har redovisningsorganisationen förbättrats avsevärt. Därmed har respektive chef med budgetansvar och attesträtt fått förtydligade rutiner som lett till ökad kunskap och medvetenhet om de ekonomiska flöden som styr skolans resurser. Skolans förmåga till ekonomisk framförhållning och styrning på både kort och längre sikt har ökat.

Ett stort utvecklingsarbete har under de senaste läsåren lagts ned på att förnya och förbättra skolans interna resursallokering.

Arbetet kring skolans hantering av deltagarnas studiekort har förfinats med kontinuerlig uppdatering, men förbättringsområden kvarstår. Sedan flera år tillbaka har skolan tydliga rutiner kring deltagarnas omdömessättning, vilka sker i flera led för att trygga rättssäkerheten. Även här utvärderas och revideras rutinerna i syfte till ständig förbättring.

Olika policydokument har skapats kring förstärkningsbidrag, närvaroregler, särskild studiegång, antagningsregler samt sekretess. Kursplaner och arbetsplaner har utarbetats.

3. Särskilda medel för kvalitetsarbetet

Systematiskt inre kvalitetsarbete med hög delaktighet samt folkbildningens huvudsyften har stått i fokus för de särskilda medlen för kvalitetsarbete som varje folkhögskola tilldelats.

Uppskattad kostnad består dels av personalkostnader för arbetstid (Pk), dels av externa kostnader (Ek)

Lärande skola

Kontinuerlig utvärdering på olika nivåer är skolans viktigaste verktyg för kvalitetsarbetet. Lärandets kärna – utvärdering, reflektion, slutsats/handling sker i klassrum, i möte lärare – elev, i lärar- och funktionsmöten samt vid särskilt anordnade studiedagar/kompetensutvecklingsdagar. System och delaktighet har byggts – se punkt 1.1 och 1.2 . Viktig utveckling har skett kring elevhälsa samt på kurs- och ämnesnivå. (Pk –300' Tkr, Ek - 75' Tkr)

Bredda intresset för och ge ökad delaktighet i kulturlivet

Nyanställd folkbildningskoordinator, stora satsningar på studiebesök, teater, kulturella aktiviteter vid skolans samlingar, biblioteksutveckling. (Pk – 150' Tkr, Ek – 100' Tkr)

Öka målgruppens egenmakt och utjämna utbildningsklyftorna

Tydligare rutiner för antagning, studiesocialt stöd vid frånvaro och studieavbrott, utveckling av måldokumentet med *Learning outcomes* för respektive årskurs. (Pk – 200' Tkr, Ek – 50' Tkr)

Det mångkulturella samhällets utmaningar

Kompetensutveckling för personal, språktamadagar, samarbete med föreningen *Offensiv folkbildning* ifråga om gemensamma temadagar kring rasism/främlingsfientlighet. (Pk – 100' Tkr, Ek – 75' Tkr)

4. Profilering av verksamheten

Människan har oändliga möjligheter och vi har därför utvecklat ett modernt unikt folkbildningskoncept. Våra profileringsaktiviteter moderniserar begreppet folkbildning och når nya målgrupper. Vi är en skola bestående av tre enheter; folkhögskola, gymnasium och IV-program. Detta leder till ständiga utvecklingssynergieffekter.

Exempel på detta är arbetsplaner, likabehandlingsplan, specialpedagogiskt arbete, policydokument kring sekretess, fokusering på ämnena matematik och svenska som andra språk. Vi har anlitat organisationen *Friends* för att arbeta förebyggande mot kränkningar och mobbning, skapa goda möten i klasserna, mellan klasserna och över skolgränserna. Vidare har biblioteket har blivit ett mer levande forum

På folkhögskolan har vi dessutom satsat på:

- En inriktning i årskurs 3 allmän linje har förändrats. Kursen har lett till fler sökande.
- Utveckling av våra förstärkande insatser. Rättsäkerheten har ökat.
- Praktik utomlands har prövats med gott resultat.
- Kultursatsning – förlängda gemensamma samlingar.

Deltagande i projektet *Ömsesidigt lärande – Titta på varandra*. Vi skriver rapporter om de olika besöken för att lära oss av varandra.

Deltagande i projektet *Långdansen*, för ökad jämlikhet på folkhögskolor. I temaunderlagen syns detta. Förbättringsområden kvarstår.

Skolan har blivit medlem i föreningen *Offensiv folkbildning*. Gemensamma studiedagar kring främlingsfientlighet har anordnats.